

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Aron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Az új gyümölcsészeti füzetek. Szabó Samu. — Nyílt levél a szerkesztőhez. Szentkirályi Ákos. — Gazdasági mozgalom Csikmegyében B-e. — Nehány szó a törökbuza magról. Eczken Sándor. — Felhívás az erdélyi gazdatisztekhez. — Értesítés a ragályos betegségekről. — Mi történik Monostoron? VII. Egy választmányi tag — Egyvöleg: A kőfali fecske haszna. Milyen nedves legyen a talaj szántáshoz. Méncsikó vásárlások. — Vidéki gazd. tudósítás: Maros-Ludas. — Felhívás a magyarországi földbirtokos urakhoz. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak — Hirdetések. —

Az új gyümölcsészeti füzetek.

Válódi örömmel forgattuk át, az egyszerre megjelent két első füzetet, ezen új vállalatból. Nyereség szakirodalmunkra, becsület hazánkra, hogy ily hézagpótló, tartalmas és diszes mű nálunk világot látott; tőlünk függ, hogy virágzóvá és életét tartóssá tegyük.

A gyümölcsészeti füzetek anyagi kiállításáról a budapesti országos magyar gazdasági egyesület gondoskodik. Szó sincs róla, hogy tetemes áldozatot kell hoznia érte, míg megalapítja a író és olvasó közönségét megteremti. Mert az íróknak hozzá kell szokni, hogy folyékony, könnyen érthető nyelven, magvas gyakorlati cikkeket írjanak. Az olvasó közönségnek pedig rá kell szánnia magát, hogy a füzetek szerkesztésében ömaga is tettelesen részt vegyen: tapasztalatait s a más vidék lakóit is érdeklődő kertészeti eseményeket időnként a szerkesztővel tudassa.

Csak így lehet tartalmas és változatos lapot készíteni; a szerkesztő egymaga ki nem találhatja: mi történik az ország különböző vidékein s mi iránt érdeklődnek olvasói kíválsóiban.

— Legértékesebbek Beroczki Máté cikkei. Minden dolgozatán meglátszik a lelkiösmeretes szaktudós keze, ki mindennek alaposan végére jár és csak azt ajánlja, mit maga kiprobált. Tőle van a két szép színes gyümölcsrajz leírása: a Clairgeau vaj körtvéje és Téli arany parmén almáról. Továbbá

„Gyümölcsészeti jegyzetek“ cím alatt egy cikksorozatot indít s az előttünk fekvő elsőben kifejti, hogy új gyümölcsös beállításakor miként járjon el a gazda? Mikor a gyümölcsiskolából csemetéket rendel, „küldhet a kertész bármilyen fajokat, legyenek azok hitvány, vagy finom gyümölcsűek; de azt megkövetelem, hogy a legszebb növésű, leg-egészségesebb és edzettebb természetű fajok legyenek, egytől-egyig. Egy-két év alatt aztán, midőn álló helyökön nálam már jól begyökereszttek, valamennyit átojtánám koronájokban magam, olyan fajokkal, melyek nekem tetszenek, melyek vidékem körülményei közé legjobban beillenek. Így tennék szert aztán korántermő és így korán jövedelmező s teljesen biztos fajú egyenlő magasságu fákat magában foglaló gyümölcsösre.“ —

„A gyümölcsfák átojtásáról“ című cikkében aztán leírja Bereczki azt is: miként lehet a szépnövésű vad fát rövid idő alatt, könnyű szerrel, nemes gyümölcsöt termő fát alakítani.

„Kora tavaszal, mikor a fák még nem rügyeznek, a beoltandó vad fa ágait félhosszuságra le kell fűrészelni, mindig ott, hol abból egy fölfelé irányuló, rövid és vékony mellék ága csaka indul ki, melyet meg kell hagynunk a fán; a sűrűn álló felesleg ágakat pedig egészen levágjuk.

Igy marad aztán a megsonkitott fa egész nyár derekáig és pedig a vadkörte julius közepe tájáig, a vadalma augustus közepéig, a mikor aztán fás, vagy vesszős szemzéssel be kell azt oltanunk.“ —

— Megemlítjük Ilsemann cikkekcskéjét, melyben a gyümölcsfák késő nyáron és ősszel végzendő nyelésének előnyeit fejtegeti. A tavaszi nyeléskor ejtett sebek miatt még az egészséges fa is könnyen megbetegszik. A mézgás nedvűek: szilva, barack, meggy, cseresznye csak őszi nyeléssel nem kapnak mézga folyást; idősb és betegeskedő alma-körte fákat is csak őszi nyeléssel lehet biztosan megifjítani. —

„A gyümölcsfák ellenségeiről“ Linhardt György

tanártól veszünk két rajzokkal illusztrált ügyes cikket, melyekben leírja a zöld mérészt (Frost-Schmetterling, Laventia brumata) s az alma- és körtevirág ormányosait (Anthonomus). E téren sok tanulni valónk van; a kertészek nagyobb része nem ismeri fáinak ellenségeit s jobbára csak az isteni gondviselésre bizza azok elpusztítását. Aztán beéri a keserves panasszal, mikor a szépen virágzott gyümölcsfáról majd semmi termést sem kap a férgek, bogarak miatt. —

— A szerkesztő Villási Pál, a „gyümölcstermelés fontosságáról“ című cikkében számos külföldi példával bizonyítja, mily jövedelmező a gyümölcstenyésztés Amerikában, Francia- és Németország különböző vidékein. Bámulat fogja el az olvasót, mikor hallja, hogy Éjszak-Amerikában, a legközelebbi philadelphiai világtárlat alkalmából gyűjtött statisztikai adatok szerint „1½ millio are terület van beültetve 400 millio darab gyümölcsfával és az évi gyümölcstermés értéke 138 millio dollárra, az évi átlagos buzatermés értékének majnem felére becsültetett“.

„Franciaország évenként 21 millio frank értékű csontár, 65 millio frank lágy magvas 7½ millio frank értékű másféle, tehát összesen 93½ millio frank értékű gyümölcsöt termel“.

Ugyancsak Villási „Teendők“ cím alatt ezen tételre állítja fel: 1) Nagyban termesztésre csak termékeny fajokat válasszunk, mert több hasznot ad a közepminőségű, de termő; mint a finom, de ritkán, vagy épen nem termő faj; 2) óvakodjunk a fajok sokféleségétől; 3) Magyarország 18 millio hold szántóföldjére, minden 100 hold után 4—5 holdnak gyümölcsfával kellene beültetve lennie (1 holdra átlag 100 darab fát számítva); 4) kényszerítő törvényt kíván, mely szerint minden birtokos köteles lenne bizonyos mennyiségű gyümölcsfát ültetni, de aztán, Amerika példájára, az ujonnan ültetett gyümölcsös néhány évre, adózás alól fölmentendő“.

Ezen tételék második ellen vét azonban a Gyümölcsészeti-füzetek azon két, magokban véve igen jeles cikkével, melyek Lucas Edétől különösen értékes téli körtefajok gyanánt néhány náluuk még eléggé ki nem próbált fajt ajánl, jóllehet azok közül eddigelő csak a Sterckmann vajoncza mutatkozott viszonyainkhoz illőnek, a többi csak további kísérlet tételre, szakértőknek, próbatelepeknek való. Ugyanezen megjegyzésem van azon 200 gyümölcsfaj jegyzékéhez, melyet a német gyümölcsészek Trierben, mint nagyban tenyésztésre érdemeseket jelöltek ki. Ez a cikk további kritika nélkül sok zavart okozhat s olyan fajok termesztésére csábíthat, melyek nem nekünk valók. —

— Vályi Elek barátunk az „erdélyi almafajokról“ egy kis cikket ad közre; több téves és kétes adat van benne, melyek helyreigazítás és tisztázásra várnak.

— A Gyümölcsészeti-füzetek egyszersmind „konyhakereszteti“ czélt is tűztek magok elébe. Mostanig a hagyma, spárga és sárgarépa (murok) tenyésztése vannak bővebben ismertetve.

— Folytathatók vázlatunkat még tovább, mert az ap-
róbb közlemények is sok érdekes eszmét szellőztetnek s hasz-

nos tudnivalókat foglalnak magokban, de cikkünk terjedelmekorlátokat szab előnkbe.

Melegen ajánljuk a Gyümölcsészeti-füzeteket megszerzésre és szorgalmas olvasásra. Havonként 1 füzet jelenik meg belőle, 2 ívnyi szöveggel és egy színes rajztáblával; előfizetési ár egész évre 4. frt, mely a magyar gazd. egyesülethez (Budapest, Köztelek) küldendő.

Szabó Sámuel.

Nyílt levél a Szerkesztőhöz. *)

T. Szerkesztő ur! Vagyok bátor a következőkben megtenni észrevételeimet azon közleményre, mely e lapok f. évi 12-ik számába „Egy előfizető, gyakorlati gazda“ aláírással napvilágot látott és főleg a mételykórról irt szerény cikkemmel foglalkozik. Szükségesnek tartom mindjárt itt kijelenteni, miszerint szómat egyedül csak a t. szerkesztő urhoz, illetőleg ennek közvetítésével a t. olvasóhoz intézem; magával az „Egy előfizető, gyakorlati gazdával“ nem bocsájtkozom vitába és pedig nem azért, mivel: nem nevezte meg magát, (már pedig előttem — és mindenki előtt — sokat nyom a latban az, hogy ki az, ki vala mit állít p. o. egy állattani kérdésben Leuckartnak elhiszem azt, mit mond; X. y.-nak csak akkor, ha magam is meggyőződőzőm vagy meggyőzetem mondása helyeségéről) és olyan bárdolatlan és elbizakodott hangon ír, hogy nem érzek magamban tehetséget vele mérközni; olyan járatlanságot árult el a gyógytanállattanban, miszerint nem hiszem képesnek, hogy tárgyunkat illetőleg komolyan vitalkozni lehetne vele. Még több okot is hozhatnék fel, de ezekről majd lesz szó később. A t. szerkesztő ur kérdezhetné, hogy egyáltalán mért is reflectálok a kérdéses közleményre? teszem ezt 3 okból: 1-ször, mert egész általánosságban tartott teljesen tárgyilagos cikkemért az „Egy előfizető, gyakorlati gazda“ személyemet szurkálja és tolja előtérbe; 2-szor mivel hamisan czitált és ferdített; 3-szor mivel tartozom ezzel azoknak, kik nem jó, ha azt hiszik rólam, hogy — az „Egy előfizető, gyakorlati gazda“ szavai szerint — nagyon elbizakodott vagyok, téves felfogásban vagyok a mételykórt illetőleg és elfogult vagyok. T. szerkesztő ur különben volt szíves rámutatni, hogy ki az elfogult közöttünk, de — bocsáson meg ha bátorodom kimondani — figyelmeztetnie kellett volna arra is az „Egy előfizető gyakorlati gazdát“, hogy „közölt teljesen szószerint szabad és kell idézni vagy legalább teljesen hiven — a lényegre nézve — visszaadni azt, mit czitálni akarunk; ezt az írói tisztesség hozza így magával...“

Kérem szíveskedjék most ezek után e lapok 12-ik számában a 95 oldal első hasábján elolvasni, mit is mond az „Egy előfizető, gyakorlati gazda“,; azt mondja, hogy „mőrem állítani, hogy igen is vannak szerek, melyek a maga idejében alkalmazva ezen veszedelmes kóros állapotot szelidítik és a halálesetet a

*) Midőn ezen nyilatkozatot is (mely mult számunkból térszüke miatt kimaradt) változatlanul közreadjuk, a vita személyes részét mindenesetre belejezettnek tekintjük. Szerk.

minimumra leszállítják". Ezen tétel képezi az illető közlemény kiindulási pontját és ezen alapon az „Egy előfizető, gyakorlati gazda” nekem egy gyöngédtelen vágást ad. A mételykórról írt cikkemben — („Erdélyi Gazda” 8-ik szám 59-ik oldal második hasáb első kikezdés) — én a következőket mondom „A mételykór maga, közvetlenül nem gyógyítható, (ezen tételre megfogom tenni még észrevételemet); alkalmas gyógyszerekkel azonban képesek vagyunk a mételyességnek a szervezetre való káros visszahatását csökkenteni avagy, — ha a kór kis mértékben van jelen — egészen elenyésztetni.“ A t. szerkesztő urra, a t. olvasóra bizom megítélni, mi a különbség a „ között idézett két passusközött: az én felfogásom szerint nincs semmi különbség a között mit én és mit az illető gazda írt. Én alkalmas gyógyszerként egy pár u. n. gyomorerősítő szert említettem, az „Egy előfizető, gyakorlati gazda” a paprikás savanyított káposztát dicséri és ennek gyógyhatásait documentáló egy példát hoz fel; erre — feltéve, hogy tényeken alapszik a goroncsi eset — én azt mondom: ime a paprikás savanyított káposzta szintén alkalmas gyógyszer a mételyesség káros visszahatása ellen. Ha a Plathyféle porok jóknak bizonyulnak, egy további alkalmas gyógyszerünk lesz; megjegyzem itt, hogy a Plathyféle porokat megrendeltem, azok nemsokára vegyelemezve lesznek és azok hatását kipróbálni fogom. Az „Egy előfizető gyakorlati gazda” ugyancsak a 95. oldal első hasábjában következőket írta „Szentkirályi urnak azon nagy elbizakodottsággal mondott állítását: hogy „A betegség, ilyen és amolyan volta miatt, e betegség orvoslására gyógyszer nem is lehet“! Ezen állítólagos bizonyítására és Szentkirályi ur téves felfogásának megczáfolására“ stb. Tehát én nagy elbizakodottságomban téves felfogással azt mondtam volna, hogy „e betegség orvoslására gyógyszer nem is lehet“? A mit az „Egy előfizető, gyakorlati gazda“, hogy mondtam, irtam volna nekem tulajdonit: azt a passzust, melyet „ között czitál t. i., hogy „e betegség orvoslására gyógyszer nem is lehet“ ezt a passzust sem szó szerint, sem lényegre nézve sehol egész cikkemben senki feltalálni nem fogja. Nem is irhattam, mert akkor ellenmondásba jöttem volna önmagammal, illetőleg az előbb czitált állítással, hol a mételykórnál sikerrel használható gyógyszerekre ujjal mutattam. Hanem igen is (az 51-ik oldal első hasáb harmadik kikezdésében) azt irtam, hogy „al-latorvosi szakférfiak majd nem egyhangulag kimondják, hogy olyan gyógyszer, mely a májban élődo métely-férgot megölné — a nélkül, hogy az öszszszervezetre káros hatással ne volna — nincsen, ilyen gyógyszert manap még nem ösmerünk“; azután „képtelenség állítani ráfogni valamely szerre, hogy az azonnal kigyógyítja a beteget“. Ily előzmények után továbbá azt irtam, (az 59-ik oldal második hasáb első kikezdése alatt), hogy „A mételykór maga, közvetlenül nem gyógyítható“, érttettem ez alatt azt, hogy olyan gyógyeljárás, mely a métely-

kór lényegét, a mételyférgeket elpusztítani képes volna nem ismeretes: és így értelmezte ezen utóbbi passust mindenki, ki gondolkodva olvasta azt és a ki megérti azt, mit olvas! Méltotassék meggyőződni, hogy az „Egy előfizető, gyakorlati gazda“ fent jelzett passusa sem szösz szerint, sem lényegileg cikkemben nem foglaltatik; az illető gazda tehát ferditett, olyas valamit fog réám, mit nem mondtam! hogy az ilyes eljárást minek dekláraljam, azt a t. olvasóra bizom megítélni!

Az „Egy előfizető, gyakorlati gazda“ kétségbe vonja, hogy a métely-férget a t. által szaporodnék. Kétségbe vonni olyas valamit, mit a tudomány férfiai kétségbe vonhatlanul bebizonyítottak és a miről bárki is megbizonyosodhat — olyan eljárás, melyet szintén nevéne nevezni nem akarok. Komoly ember, midőn komoly dolgokról értekezik, ha tagad valamit, ezen tagadását indokolja és épen úgy indokolva a tagadott helyébe valami mást szokott állítani; ezt az illető gazda nem teszi, hanem azt mondja, hogy a métely fejlődésével „foglalkozni hosszadalmas és részemről épen ki nem fizető munka volna“. Az illető gazda fent jelzett tagadásával olyan szegénységi bizonyítványt állított ki magáról, miszerint nem tartom képesnek arra, hogy megértse a nekem feltett kérdésre adandó választ!

Még csak egy pár szavam van és ezeket közvetlenül az „Egy előfizető, gyakorlati gazda“-hoz intézem. A 95-ik oldal első hasábján azt írja Uraságod, hogy „a mi a kór leírását illeti, avval sem kedvem, sem időm nincs foglalkozni, mivel az inkább az állathoncztanhoz tartozik és azt, honnan ez kiirva van, mi is olvastuk; de mi tapasztalatokat, nem teoriákat kérünk“; ez egy olyan megjegyzés, a mely először is ildomtalan, másodszor nevetséges és harmadszor valótlan! . . .

Abból, ha valaki olvasni tud, még nem következik, hogy a boncztant megértse, mert ahhoz alapos ismeret, sok tanulmány kell. Hisz ön tud olvasni és még sem értette meg azt, a mit a mételykórról irtam volt.

Szentkirályi Ákos.

Gazdasági mozgalom Csikmegyében.

E becses lap hasábjain a miket koronként elmondottam megyénk gazdasági állapotairól, azok mindannyian leverők és szomorúak voltak, mert hü-képét adni a zsibbadságban és közönyösségben szenvedő életnek nem mulatságos foglalkozás. És ha mégis elmondottam akkor egyetmást, mert a való szomorú képe s a jövő fenyegető-ujja így kívánták, hogy ne tenném azt most, a mikor a tevékenység és ügybuzgóság emberei diadalt ülve a még ma is nagyobb számú s az előítéletekben meg-edződött tömeg fölött — nem csak azt hangoztatják, hogy egyesülni társulni kellene, hanem határozottan kimondták azt, hogy kell és pedig mielőbb. S hogy ebbéli nyilatkozatuknak érvényt és teljesülést szerezzenek, tenni munkálni kezdettek s folyó év martius 24-ik napján Csik-Szeredában a szabálytervezet, mely a lankadatlan buzgalmu és kifáradhatatlan tevékenységű Márton Ferencz tolla alól került ki, egy szűkebb körű bizottsági ülés által megvitatta és elfogadva lett. A szikra meg van, csak élesztésre vár. Előkészíteni a talajt,

hogy a bevetendő mag abban ép, erőteljes és gyümölcsöző fává fejlődjék nem könnyű feladat, még más megyékben sem; hát még nálunk Csikmegyében, a hol a gazdaközönség tulnyomó része még ma is kész kardot rántani a mások által csak a historiából ismert két nyomasztó mezőgazdaság mellett; a hol a legtöbb gazda elve az, hogy a termő földnek nyugalomra van szüksége s a tagosítást rémnak tekinti. Ilyen viszonyok között mondom kérem egy olyan intézményt létrehozni, mely hivatva leendő a mező- s evvel szoros kapcsolatban álló erdő és kerti ipart emelni — és a mely intézmény a régi hagyományos rendszer kiirtását tűzte ki céljául — egyike a legnehezebb munkáknak. — Igen ám, de mi ismerjük erőnket. Ott állanak az ügy élén nagyobb földbirtokosaink, a kik odaadó ügybuzgósággal és szakértelemmel működnek; ott vannak a lelkészek, a kik minden jóban és nemesben elsők szoktak lenni; tanítóink, a kiknek céljuk a nép közös jólétét emelni, a szellemi és anyagi előhaladás útját egyengetni. Ilyen támogatása mellett a szellemi és anyagi erőknél bátran szembe szállhatunk az elemekkel s azoknak megszelídítésére biztos reményünk lehet. Mert föltételezni sem mernők azt, hogy a megye néptanítói látva a küzdők sorában az elméletileg és gyakorlatilag képzett gazdákat s a székely nép ügyét szíven hordozó előjáróját: a megyei tanfelügyelőt, kinek nem kis érdeme van az ügy kifejlődésében; — perczet is késnének annak idejében a tagok közé sorakozni.

Hogy aztán mikép lehessen bevonni az egyesület tagjai közé a kisbirtokost, azt meghozza magával az idő, a minek lefolyása alatt rendezett termény- ipar- és állat kiállításokon való okulás s a kiosztott jutalmak fognak a legeredményesebben hatni, mi azonban nem zárja ki azt, hogy a lelkészek, néptanítók és községi jegyzők szóval tettel ne buzdítsák és fölvilágosító magyarázataikkal ne törekedjenek fölvilágyozni a nép lelkesületét, hisz mindannyian tudják, miszerint az ők boldogságuk a nép jólététől függ. Miután azonban lehetnek olyan néptanítók, községi jegyzők és előjárók, a kik a társulás eszméjével céljával még nincsenek tisztában s így nem hogy másokkal, de még saját magukkal sem képesek megértetni annak hasznát, igen célszerű lesz, ha a fölhevítés mellett irt fölvilágosító rész népszerű és gyakorlati leendő.

És végül egy bizottsági tagnak, a ki az erdőipart a gazdasági egyesület keretébe beilleszthetőnek nem véli, sőt azt nevelésnek tartja, kijelentem, hogy kívánatára kész vagyok bár mikor fölvilágosítással szolgálni és bebizonyítani azt, miszerint Csikmegyének első keresetforrásául, — ha nem is egyhamar, — a faipar van hivatva lenni. —

B—e.

Néhány szó a törökbuza magról.

Jelen felszólalásommal csak azt akarom elérni, hogy a korai székely törökbuza eladóit, ha már csak ugyan mind igaz, a mit hirdetnek fölöle, — méltányosabb árszabásra bírjam! Általános ismert körülmény, hogy mihelyt nem Ábrahám maradékai veszik meg gabonánkat, hanem gazdaközönségünknek kell, akkor mindjárt kétszeres árt szabunk portékánknak, pedig

ez minden tekintetben hibás eljárás és épen most ez idő szerint semmivel sincsen indokolva.

Százat tennék egy ellen, hogy O. J. urnak máléjéért Felvinezen vagy Tordán aligha ad többet Weiss, Grün vagy Schwarz legfeljebb 5 frtnál hectoliterenként és ő nem átalotta a szerenésés, azaz jobb magra szert tenni kívánó gazdát 13 frt 20 krral elijeszteni.

Tapasztalásból tudjuk, hogy a magvak az éghajlat viszonyai szerint elkorcsosodnak, — a természet csaknem minden magnakki jelölte a nagy világban ősi helyét, a honnan átplántálva- vetve, visszavágyik ősi hazájába, vagy az éghajlat körülményeinek engedve átváltozik, elkorcsosodik; — már az első év termését válogatni kell és így tovább; ha magvainkat meg nem ujtjuk a negyedik, ötödik évnél már tökéletesen az ősi vidéki gabnába esünk vissza s ha mindig ily dupla árakkal kellene ujtatunk, vajjon hova jutnánk!

Ide mellékelve küldök egy zsákcocskát szemes törökbuzával és egy pár csőt is, melyet nagyon jóuak tartok. *)

A beküldött málé előnye, az általam ismert erdélyi, oláhországi, Cinquantino, Pignoletto, muskotály, fehér, sárga, veres stb. fajok felett, hogy csője nagyobb, szeme is nagyobb az említett finomabb fajoknál, sulya versenyez akár melyik finomabb fajjal, a mennyiben hectoliterenként 79—80 kilót is tesz, és ha esetleg az időjárás a kikelést akadályozza is és vetésünk ritkán marad, megtűri jó földben a homlitást, mi olyanformán történik, hogy másodszeri kapáláskor az anyaszár és sarjak közé földet rakunk; — volt esetem, hogy egy anyaszárról a mellék-hajtásokkal együtt 15 cső málét szedtem; a fölönnye pedig az, hogy még június 27-én is vetettem és szeptember végére elkészült; rendes körülmények között vetve, ha az első kapálást három levelébe megtehetjük, szeptember 1-ső hetében is szedhető, a mennyiségre nézve pedig versenyez, sőt az általam ismert akár melyik fajnál többet terem, egyenlő minőségű földbe vetve, egyenlő mivélés mellett; a mivélést mindég hangsúlyozni kell, mert a málétermést a mivélés hozza, adja meg.

A jó mivélés alatt értem jól szántani, 12 centimetryire, jól boronálni, három levelébe kapálni (nem daraszolni), ha mindjárt egy kicsit kemény is; jól homlitani, ha lehet eső után, a szár mellé elég földet huzni, hogy a növény keményen álljon, a szeleknek ellent állhasson, ezek után augusztusban (ha júliusban az aratás munkája a ritkítást gátolná) multhatatlanul annyira ritkítani, hogy minden szálnak gyökerét érje a nap, a többi a természet műve.

Jó földben a jó termés 20, sőt 25 hectoliter; közepes hozam és talajban 15—16 hektoliter szemest lehet holdja után nyerni, mely nálam Maros-Ludason metermázsája 8 frt 50 krral a vasúthoz szállítva bérmentett zsák és az összeg előleges beküldése mellett rendelkezésre áll. Ugy hiszem M. Gróf Wass Albert urnál Mező-Záhon is eleget lehet méltányos árban kapni.

Ez előtt évekkal részébe művelőim mező-szengyeli lakók az első évben annyira megkedvelték, hogy ma azon táblákat, melyeket elődeim ötödébe is alig tudtak kiadni (a gazda

*) Az erdélyi gazdasági egyesület irodájában megtekinthető. Szerk.

által szántva 3 rész a gazdáé), most $\frac{2}{3}$ -ába nem tudunk eleget szántani, persze rendszeres gazdálkodás és trágyamutatás, — nem rablogazdálkodás mellett. Ma málémat Szengyelnek nagy része termeli.

A ki jószágát, szaporaságát óhajtja kifejezni, azt mondja, $1\frac{1}{2}$ annyi víz kell belőle, mint liszt és így fél rész tiszta haszon van, a régi erdélyi máléba pedig fele víz, fele liszt kellett; — hát hiszen minden ember úgy argumentál, a hogy tud, de nekem jól esik hallanom megelégedésüket.

Ezken Sándor.

Mi történik Monostoron?

Közlemények a gazdasági tanintézet köréből.

VII.

(Nézetek a szakirodalmi sajtóról. Az őszi vetések állása. Tavasz munkák kezdete. Sajtóhiba 3024 és nem — 4024 szeker.)

T. Szerkesztő ur utolsó szava volt a „közérdek“, melynek czime alatt közvetve felhivott ezen czikkorozat folytatására.

Fölveszem tehát megviselt tollamat újra s a mennyire időm engedi, folytatom ismertetéseimet. Az intézeti igazgató is fölkért erre; mert nézete szerint sokkal jobban és szabadabban, írhat a külső szemlélő, mintsem az, aki az ügyeket intézi s biztatott, hogy ha már megegyezésünk szerint belefogtam a vállalatba, sőt ha helyette tollharczba is elegyedtem már ismeretlen ellenféllel, hát álljam meg helyemet emberül; ő mindig kész leend minden adatot, a mit csak kérek, rendelkezésemre bocsájtani.

Kár is, nézetem szerint, a vitáknak a szűkebb keretű szaklapokban tért nyitani; mert a vita sok szóval jár, elvonja a tért a reális közleményektől s nem esik meg elkedvetlenedés nélkül egyik vagy másik félre nézve. Világért sem akarom ezzel azt mondani, hogy a kisebb keretű lapokban ne tisztázzuk az eszméket, nézeteket. Erre szükség van, de „est modus in rebus“, meg kell az utat választani hozzá, úgy hogy az eszme vagy nézeteserének szelid legyen a hangja és ne legyen subjectiv irányzata s a hol ellentéteket kell szembesíteni, beszéljenek az adatok, de ne kiáltson írójuk pereátot hozzá. Ha hasonlatot szabad felállítanom, én úgy találom midőn a szűkebb keretű szaklap subjectivismussal nem kissé telített vitáknak ad tért: oly luxust űz, mintha például Szerbia vagy Montenegro nagyhatalmi állást akarna elfoglalni! A népnek itt, az olvasó közönségnek ott a szükséglete egyszerűbb s gyarapodni kell minden nyomon. Ha a „Földmivelési érdekeink“ iverkre terjedő keserű vitáknak ad tért, ilyenekre a „Gazdában“ szükség nincsen; a „Praktischer Landwirth“-ben, melyet a „Gazda“ mintául választott, soha sem olvasunk vitákat. A viták elelesedésének egyedüli praeventiv eszköze itt a szerkesztő kezében fekszik, mert a „szerkesztő bizottság“ csak akkor ül egybe, midőn már a czikk megjelentek s „post festa“ nem határoz.

Reményem, hogy T. Szerkesztő ur nem veszi rossz néven e néhány sort; fogadom, hogy nem irok többet ilyesmikről!

A tavasz megnyitával nem kezdhetem máson ismertetésemet, mint az őszi vetések állásának vázlatával. A tanintézet

gazdasága is ép úgy alá van vetve az idő szigorának, mint bárkié s itt is vannak károsodott sőt elpusztult őszi vetések.

A repce már elpusztulva jött ki a hó alól. Azon kis részt a mi még él, tekintetbe alig jöhet. — A búzát a legutóbbi késői fagyok igen megsanyarták; megritkult, leveleit elhányta, még csak gyökerében él; melegre és langyos esőre van szüksége, hogy életre keljen. — A rozs a nedvesebb helyeken kiveszett, verőfényes helyeken jól áll. A gyümölcsfák és iskolák nagy karairól már egyik előbbi számban megemlékeztem. A szőlő azonban — a jó fedés mellett — jól telelt.

Megindultak a tavasz munkái is. Martius hó 30-án mentek ki az intézet ekéi először s mint mindig, úgy most is legelsőek voltak a határban s ámbár a legverőfényesebb helyen dolgoztak, az eke orra itt is sokszor megakadt a fagyos földben. Nagy ugrás a természetben hátrafelé a mult évihez képest, midőn már február hó végén jól lehetett dolgozni s a vetést is megindítani. — A mint sétatím alkalmával láttam, az intéze, már hükkönyt is vetett s most szántja árpa és lóher alá kerülő tábláját, melyen a trágyát az ekék után a barázdába rakják, hogy jól eltakartassék.

Ezuttal csak ennyit. Tudom, hogy sok czikk vár közlésre. s most még csak azt kérem, javíttassa ki T. Szerkesztő ur a mult számbani cikkemben előforduló 4024 szekeret 3024-re. 1000 szeker trágyával megajándékozott a szedő, de én visszaadom neki! — Ellenfelem még rám fogná, hogy összeadni sem tudok.

Egy választmányi tag.

Felhívás!

A Királyhágón inneni gazdatiszti és erdészeti karhoz.

Megalakulván a „magy. korona területén működő gazdatisztek és erdészek országos segély- és nyugdíj egyesülete“, e ténnyől kifolyólag folyó évi április 18-án délelőtti 10 órakor — más alkalmasabb helyiség hiányában — nálam megtartandó értekezletre van szerencsém pályatársaimat tisztelettel meghívni.

Az értekezlet tárgyai:

1. A „magy. gazdatisztek és erdészek orsz. segély- és nyugdíj egyesülete“ által elfogadott és megerősített „segély-egyesületi“ alapszabályok felolvasása.
2. A segélyegyesületbe belépni óhajtó tagok felvétele — mi csak személyes nyilatkozat, illetőleg aláírás útján eszközölhető — esetleg az évi tagsági díj lefizetése.
3. A segély egyesület pártoló tagjaitul felkérendő földbirtokos urakhoz intézendő felhívás szerkesztésének módozatairól való határozás, vagy e célra küldöttségi tagok választása.
4. A nyugdíjalapszabályok módosítása iránti tanácskozás.
5. Az elküldhetté vált „Vidéki kör“ szervezete s teendőinek meghatározása s ib.

Mely utolsó pont nagy fontosságúnál és a 2-ik pont érdekeltiségénél fogva, tisztelettel kérem kártyáimat a lehetőleg teljes számban megjeleníteni.

Maros-Ludas, 1880. martius 31-én

Felföldy Elek,
választmányi tag.

Értesítés a ragályos és járványos állati betegségekről 1880. martius 31-ig.

M e g y e	K ö z s é g	Az állatok faja és darabszáma	A kór megnevezése	Elhullt vagy gyógykezeltetik
Alsó-Fejér	Diód	1 szarvasm.	lépfeno	elhullott
Brassó	Volkány	1 " "	" "	" "
Maros-Torda	M.-Madaras	1 ló	takonykór	kiirtatott

A Szent István koronájának egész területe marhaveszmentes.

Egyveleg.

— A kőfali fecske haszna. Florent Prevort francia természetbuvár évek során avval foglalkozott, hogy a különböző rovarvő madarak gyomrát megvizsgálta s többek között 18 kőfali fecskének (melyeket az év különböző szakában fogott) gyomrát pontos kutatás tárgyává tette. Az április 15-én megölt fecskében talált 422 rovar, április 19-én 649 rovar, április 27-én 301 rovar, május 4-én 660 rovar, május 18-án 680 rovar, május 29-én 300 rovar, június 3-án 420 rovar, június 14-én 244 rovar, június 23-án 400 rovar, július 11-én 420 rovar, július 20-án 501 rovar, július 24-én 500 rovar, augusztus 5-én 742 rovar, augusztus 19-én 600 rovar és augusztus 29-én 384 rovar. A 18 kőfali fecske tehát összesen 8390 darab rovarot fogyasztott el, esik tehát egy-egy naponként 466. Ha meggondoljuk továbbá azt, hogy e nagy számú rovar mellett egy szemecske gabona, egy darabka gyümölcs, egyáltalában semmiféle növényi rész nem volt található, akkor helyes fogalmunk lesz arról, mily végtelen hasznára vannak-e kedves madárkák a mezőgazdaságnak és gyümölcsészetnek! Véljük és óvjuk tehát a hasznos kőfali fecskét és minden rovarvő társát! —

— Milyen nedves legyen a talaj szántáshoz? Minél kötöttebb valamely talaj, annál kívánatosabb eltalálni azon alkalmas időpontot, melynél a talaj nyirkossága avagy szárazsága a szántást megengedi. Ha a kötött talajt (agyag) nedves állapotban szántjuk fel, azt hosszú időre elrontjuk azon rögökkel, melyek a szántás után képződnek. Különösen kerülendő az ily fajta nedves talajnak röviddel a vetés előtti felszántása. A száraz állapotban felszántása ezen talajnak oly nehéz, hogy teljes erőnket igénybe veszi. A nedvességet kevésbé viszatartó talajnemeknél, mint pl. a homok vagy mésztalajnál, már nem oly lényeges a nedvességi állapot, mert az ily nedves talajok szántása után nem képződnek alkalmatlan göröngyök, mint az agyag talajnál. Az ilyen talajok továbbá kiszáradva is, minden megerősítés nélkül mivelhetők. Miután azonban a laza talajok a szántás alkalmával sok nedvességet veszítenek, ennek következtében ezeknek mivelését tavasszal és különösen száraz vidékeken nagy figyelemmel kell eszközölni. Ha azonban a szántás által a gyomok megsemmisítése czéloztatik, akkor a talajnak felszántása száraz állapotban kell hogy történjék.

— A méncsikó vásárlásokat a földművelési miniszterium az idén nagyobb mérvben szándé-

kozik eszközölni és pedig úgy, mint a múlt évben, a lótenyésztési díjosztások alkalmával. A már történt megállapodáshoz képest a következő megyékben fognak a tenyésztési czéloknak megfelelő egy éves méncsikók a miniszterium megbízottjai által vásároltatni: Abauj, Arad, Árva, Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Borsod, Csongrád, Fehér, Gömör, Hajdu, Jászkun, Komárom, Krassó, Moson, Nyitra, Pest, Pozsony, Somogy, Sopron, Szathmár, Szilágy, Tolna, Torontál, Turóc, Trencsén, Veszprém, Zemplén és Zalamegyékben és az erdélyi részek ezután megállapítandó három helyén. Az 1878-ik évben, midőn a méncsikó vásárlás megkezdett, 38 vásároltatott, 1879-ben 46, az idén háromszor ennyi is vásároltatik, ha a kínált anyag alkalmas lesz. Felhívjuk azért a lótenyésztők figyelmét a fent elsorolt megyékben tartandó lótenyésztési díjosztásokra, melyeken nem csak az illető, de más megyebeli alkalmas méncsikók is meg fognak vásároltatni. Az egy éves jó méncsikóért 150 ft a minimális ár, de már 200, sőt 250 ft is adatott kiváló példányokért. (M. F.)

Vidéki gazdasági tudósítás.

Maros-Ludas, 1880. április 3.
Időjárásunk valahára jobbra fordult; mártus 30-án a szántást is megkezdhattuk itt-ott, egészen jól szántani még ma sem lehet mindenütt — a fagytól. — A repceket kiszántottuk. Gabna áraink egy keveset hanyatlottak metermázsánként; állataink egészségesek, az anyák azonban megcsinlették a nagy telet és így a szaporodás is satnya, gyenge. Egy kis meleg tavaszi eső várva-várt vendég lenne.
Eczken Sándor.

Felhívás.

a magyarországi földbirtokos urakhoz!

Évtizedek óta érett és erősödött a vágy, hogy a mezőgazdaság különböző ágaiban foglalkozó tiszték részére önálló segély- és nyugdíj intézet alakíttassék. Erre szintugy törekedtek a tisztjeik sorsát szívükön viselő földesurak, mint maguk a közvetlen érdekelt gazdatiszték.

A nemesen gondolkodó földesurak tisztán felfogták, hogy a földbirtokban levő kincsek értékesítése a tisztí értelmességben, hűségben és szorgalomban találja fel legbiztosabb és legnagyobb hatású emeltyűjét, ennek pedig nemcsak a magánvagyonosságra, hanem országunk összes nemzetgazdasági jóllétére is a legnagyobb hordereje van. És a földesurak hűséges tisztjeik nyugdíjazását, azok özvegyeinek és árváinak segélyezését magánaton eddig is nagylelkűleg gyakorlották.

A régi vágy s törekvés végre teljesült. A gazdatiszték s erdészek segélyegylete, a melynek kebelében foghat majdan maga a rokkantsági s özvegyi nyugdíj- és árvasegélyintézmény a rendes tagokból szervezkedni, az 1880. február 10. és 11-én tartott közgyűlésen megalakult. Tisztelettel csatoljuk ide az alapszabályokat és aláírási felhívásunkat, a melyből az egésznek lényege tisztán megérthető, hazafias bizalommal kérvén, először is, hogy egyesületünket annak tagjai sorába lépéssel támogatni és megtisztelni, azután tisztjeit szintén a belépésre buzdítani, esetleg a belépést nekik lehetővé tenni méltóztassék.

Bizalommal meg vagyunk győződve, hogy a nemeskeblű földesurak annál szivesebben pártolják igyekezetünket s csat-

akoznak egyesületünkhez, minél bizonyosabb az, hogy a tiszt-ség hűségének, szorgalmának ily módu emelése sokkal nagyobb mértékben szaporítja közvetlen a birtokos osztály hasznát, mint a milyenben a kölcsönösen eszközlött közös jótékonyág áldozatot igényel.

Melynek folytán hazafias kérésünk ismétlése mellett teljes tisztelettel vagyunk

Budapesten, az 1880. évi február 26-án tartott választmányi gyűlésünkben.

A gazdatisztek és erdészek segély- s nyugdíjgyesülete
Bujanovics Sándor,
elnök.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1880. martius 27-étől april 3-áig.

Buza üzlet gyenge, árak csökkenése daczára a kereslet is csekély, forgalom 40,000 metermázsa, ár 13.60 frt.

Rozs 50—60 kr árcsökkenéssel, forgalom 3000 metermázsa, ár 10.00 frt.

Árpa üzlet gyengült, forgalom 4000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7.60 frtig, seres árpa 8.50 frtig.

Zab üzlet jó, nagy kereslettel, forgalom 16—17000 metermázsa, ár 7.45 frt.

Törökbuza üzlet gyenge, forgalom 6000 metermázsa, ár uj 7.70 frtig, ó 8.30 frtig.

Gyapju forgalom, mely leginkább finomabb gyapjuból állott, 400 metermázsa volt.

Igen finom egy nyiretű 138—143 frtig fizettetett. A fehér kényiretű, a bőr- és bárány gyapju pedig az eddigi árak mellett. (Árak per 56 klgram).

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest aprilis 3 | Bécs aprilis 3.

Buza	13.00—14.05 frt	10.75—14.60 frt
Rozs	10.40—10.55 frt	10.40—11.80 frt
Árpa, takarmány	7.80—8.05 frt	7.00—7.75 frt
Árpa, szeszfőzésre	8.40—9.30 frt	8.50—9.25 frt
Árpa, seres	— — —	9.25—10.00 frt
Zab	7.55—8.30 frt	7.00—8.20 frt
Törökbuza	8.70—8.25 frt	8.40—9.30 frt

Budapesti márhavásár aprilis hó 1-én 1880. Összes felhajtás 1176 db nagy és 1581 drb. apró marha. Eből eladatott 47 drb. bika, 543 drb. ökör, 406 drb. vágótehén, 80 db. fejős tehén, 94 db. bival, 582 db. borju, 999 db. bárány. Árak: bika darabonként 70—175 frt, ökör páronként 218—400 frt, vágó tehén páronként 130—267 frt, fejős tehén darabonként 80—195 frt, bival páronként 110—240 frt, borju darabonként 12—24 frt, bárány páronként 3½—6 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 50—54 frt, tehénhús 48—51 frt, borjuhús 50—70 frt, bivalhús 45—48 frt.

Bécsi márhavásár mart. hó 30-án. Összes felhajtás 2872 drb és pedig 1707 drb. magyar, 366 drb. lengyel és 638 drb. német fajta. Árak 100 kilonként: magyar hizó ökör 50—60 frt, lengyel 50—54 frt, német 52—58 frt.

Kőbányaisertésvásár aprtl 2-án. (Az első magyar sertéshizláló részvénytársaság jelentése.) A kőbányai piacon eddig még elő nem fordult csekély elhajtás, mindössze csakis 3590 drb., bizonyítja, hogy a heti forgalom a szükséglet legszűkebb határai között mozgott. Ily viszonyok közt, midőn a fogyasztás mindenütt — Budapesten 50—60%-al —

csökkent, daczára annak, hogy jó áruban hiány van, könnyen magyarázható az árak esése.

Jegyzett árak: magyar nehéz 61—61½ kr, középnehéz 60—61 kr, könnyű 59—60 kr, hizott öreg tenyészsertés 58—59 kr, szerb és román 56—58 kr, klgrm. tiszta súly. Eleség árak: tengeri-ó 8.60 frt, uj 8 frt, árpa 8.20 frt városi raktárban átvéve. Helyi állomány: martius 26-áról maradt 50480 drb. Felhajtás: Alvidékről kövér 2860 drb., sovány 1200 drb., Szerbiából 610 drb., Romániából 710 drb., Vidékről 20 drb., Magyar állam vasuttal 20 drb., összesen 55900 drb. Elhajtás: Felvidékre 60 drb, Bécsbe (m. héten 221 drb.) 1850 drb., Csehországba 110 drb., Bodenbachon át 290 drb., Rutkán át 40 drb., Összekötő vasuttal 90 drb., Budapesti fogyasztás 1090 drb., Kültelki fogyasztás 60 drb, összesen 3590 drb. Marad állomány 52310 drb., köztük 43000 drb. sovány sertés. A részvény szállásokban 7530 drb. fekszik.

Az egészségügyi és transito szállásokban mart. 26-áról maradt 1510 drb., hozzá jött: Szerbiából 613 drb., Romániából 708 drb., összesen 2831 drb., elhajatott és eladatott 1168 drb., marad állomány 1663 drb. Az egészségi vizsgálat által február 1-étől márczius 31-ig 216 drb. a fogyasztás alól kivonatván kiirtatott.

Disznósir kereslet gyengülvén, árak is leszállottak, kész áru hordóval együtt 64½—65 frt, aprilis-majus havi kötésben hordó nélkül 62½—63 frt.

Szalonna igen gyenge üzlet, majdnem semmi kereslettel, vidéki szalonna 55—57 frt, városi áru 59—60 frt, füstölt szalonna 63—65 frt.

Bécsi sertésvásár martius 30-án. Összes felhajtás 3779 darab és pedig 858 drb. nehéz, 1109 drb. középnehéz és 1817 drb. süldő; melyből 1801 drb. magyar, 1817 drb. orosz-lengyel, 151 drb. szerb és — drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 55—58 frt, középnehéz 52—54 frt, süldő 35—43 frt, szalonna és zsir 62—64 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénc-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 4000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközlők.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközlöm
(2.) Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál (14—52.)
Hat. engedélyezett

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“.

Kolozsvártt, Páris-utca 19-ik sz. sajtáha.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.

(13.) Értésítés. (3.—3.)

— Fejéregyházán (u. p. Segesvár) 20 hectoliter zabbal vegyített fekete lükköny hectója 8 forinton eladó. —

— Fő kertész kerestetik ugyanoda, jelentkezéseket áprilhó 15-éig kérek, maga a hely május 1-én lévén betöltendő. Szükséges, hogy a pomologia minden ágát, konyha és virágkertetet, üzdszetet és a szőlőmivelést tökéletesen értse az illető.

Gróf Haller Luiza.

Pincze felszerelési eszközök, bor és sörfejtő szivattyúk, dugaszoló és palaczköltő gépek,

de különösen gazdasági gépek nagy raktára, ugymint
törökbuza morzsolók 35 forinttól kezdve,

Mayer-féle Trieurök,

melyek a konkolyt, bükkönyt és vad zabot tökéletesen kiválasztják
kaphatók kedvező feltételek és jótállás mellett

az első magyar gazdasági gépgyár összpontosított raktár
és gépműhely erdélyországi fióktelepében

(5.)

(6.-45.)

WALSER FERENCZ-mél

Kolozsvártt, bel-monostorutca 12. szám.

P i a c z i á r a k.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy metermázsá*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elogy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	mart. 23	900	700	600	—	300	520	180	60	380	40
Brassó	mart. 19	900	620	600	480	300	565	262	200	264	44
Csik-Szereda	mart. 17	900	—	625	550	350	550	200	80	160	36
Déva	mart. 23	1360	1040	610	440	380	600	390	160	280	36
Déva	mart. 20	1200*	1000*	900*	—	287	810*	230	180	220	40
Erzsébetváros	april 2	850	700	625	—	330	450	300	140	250	40
Fogarás	mart. 26	1000*	—	680	—	280	694	270	100	250	42
K.-Fehérvár	mart. 20	1300*	1120*	910*	—	—	812*	250	100	240	44
Sy.-Sz.-Miklós	mart. 27	1100	—	650	650	350	550	170	30	—	36
Kolozsvár	april 1	940	—	665	—	330	520	250	180	350	46
M.-Vásárhely	april 1	1175*	870*	870*	675*	300	700*	300	100	450	44
Nagy-Enyed	april 1	1020*	810*	690*	—	350	525	440	150	260	44
H.-Szében	april 2	950	800	610	450	320	520	210	115	375	45
Szegesvár	april 1	880	600	550	—	300	460	100	60	180	44
B.-Sz.-György	mart. 15	900	800	600	500	300	500	300	100	200	36
Sz.-Bégen	april 1	900	737	685	—	325	507	220	90	220	40
S.-ud.-arhely	mart. 23	1000	750	600	—	325	525	240	50	220	36

*) A csillaggal jelelt árak metermázsára értendőek.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40
kr-ával számítatnak.

A hirdetés szövegét
a t. megrendelők minden
külön díj nélkül tet-
szés szerint akarhányszor
változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52									
	széri hirdetésnél									
	fizetendő forint									
10/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	150	210
5/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53
3/16 v. nyolcad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai
és
lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt
engedményben részesülnek,
ha hirdetésük beküldésekor
tagsági vagy előfizető
minőségükre hivat-
koznak.